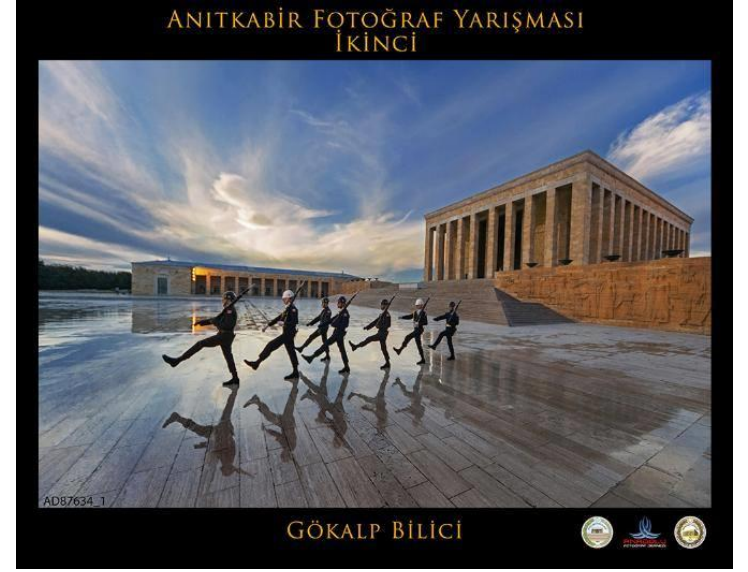

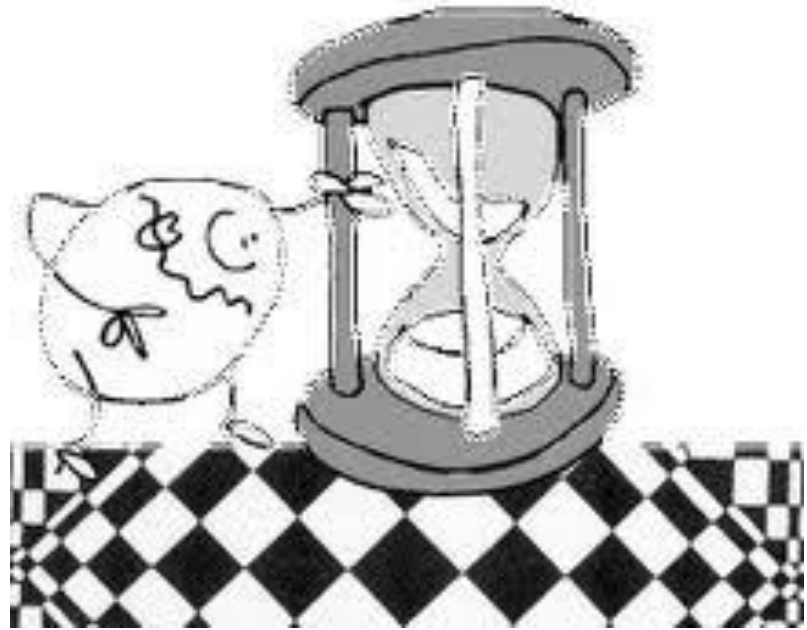

REHBERLER EŞLİĞİNDE TANIMLAR

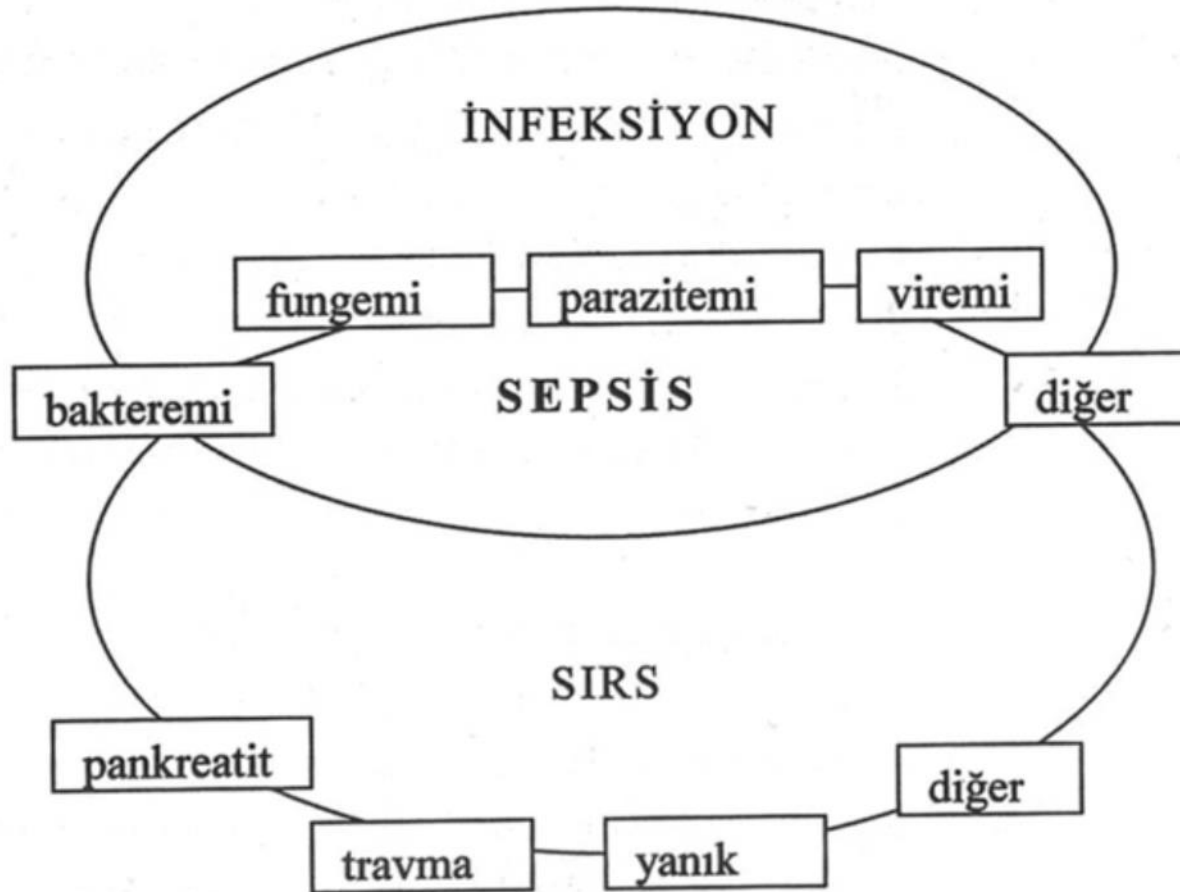
Dr. Zehra KARACAER

Sunum planı

- Terminoloji
- Rehberler
- Epidemiyoloji
- Fizyopatoloji
- Klinik
- Tanı
- Klinik formlar

Sepsis

SIRS

Systemic Inflammatory Response Syndrome

2 pozitif kriter

- Enfeksiyon,
  - Travma,
- Vücut sıcaklığı $> 38^{\circ}\text{C}$ veya $< 36^{\circ}\text{C}$
  - Yanık,
- Solunum sayısı $> 20/\text{dk}$ veya $\text{PaCO}_2 < 32\text{ mm Hg}$
  - Pankreatit
- Nabız $> 90/\text{dk}$
  - İskemi
- Lökosit sayısı $> 12000/\text{mm}^3$ veya $< 4000/\text{mm}^3$ ya da çomak $> \%10$
  - Kanama vb.

Enfeksiyon

Enfeksiyon ya da **infeksiyon**;

enfeksiyöz hastalık, intaniye, bulaşım olarak da bilinir.

Hastalık yapıcı herhangi bir yolla insana geçme özelliğindeki mikropların veya parazitlerin vücuda girmesiyle ortaya çıkan hastalık tablosudur.

Bu hastalıklar, bir bireyden diğerine veya bir türden diğerine geçebilmelerinden dolayı, genellikle **bulaşıcı hastalık** olarak tanımlanırlar.

Bir mikroorganizmanın normalde bulunmadığı bir vücut bölgesine girerek çoğalmasına enfeksiyon, mikroorganizmanın kendisi veya toksinleri ile konağa zarar vermesine enfeksiyon hastalıkları denir.

Rehberler

1991

- “American College of Chest Physicians” ve “The Society of Critical Care Medicine” (ACCP ve SCCM)
- sepsis tanısı, izlemi ve tedavisinde uzlaşma toplantısı
- sepsis için enfeksiyon tanımı yapılmış ve “Sistemik İnflamatuvar Yanıt Sendromu” tanımı getirilmiştir.
- Sepsiste enfeksiyonun şiddeti;

☐ sepsis

☐ ağır sepsis

☐ septik şok

Rehberler

2001

- ACCP, SCCM, American Thoracic Society (ATS), European Society of Intensive Care Medicine (ESICM) ve Surgical Infection Society (SIS)
- “Uluslararası Sepsis Tanımları Konferansı” sepsis tanımları gözden geçirilmiştir.

Rehberler

2002

- The European Society of Intensive Care Medicine (ESICM);
- International Sepsis Forum (ISF)
- Society of Critical Care Medicine (SCCM)

2004

- “ağır sepsis ve septik şokta tedavi rehberi”

2008

- Gözden geçirme

Surviving Sepsis Campaign

Rehberler

Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for Management of Severe Sepsis and Septic Shock: 2012

R. Phillip Dellinger, MD¹; Mitchell M. Levy, MD²; Andrew Rhodes, MB BS³; Djillali Annane, MD⁴; Herwig Gerlach, MD, PhD⁵; Steven M. Opal, MD⁶; Jonathan E. Sevransky, MD⁷; Charles L. Sprung, MD⁸; Ivor S. Douglas, MD⁹; Roman Jaeschke, MD¹⁰; Tiffany M. Osborn, MD, MPH¹¹; Mark E. Nunnally, MD¹²; Sean R. Townsend, MD¹³; Konrad Reinhart, MD¹⁴; Ruth M. Kleinpell, PhD, RN-CS¹⁵; Derek C. Angus, MD, MPH¹⁶; Clifford S. Deutschman, MD, MS¹⁷; Flavia R. Machado, MD, PhD¹⁸; Gordon D. Rubenfeld, MD¹⁹; Steven A. Webb, MB BS, PhD²⁰; Richard J. Beale, MB BS²¹; Jean-Louis Vincent, MD, PhD²²; Rui Moreno, MD, PhD²³; and the Surviving Sepsis Campaign Guidelines Committee including the Pediatric Subgroup*

World Sepsis Day - Us - C

www.world-sepsis-day.org/?MET=SHOWCONTAINER&v=CONTAINERID=300

Bu sayfanın dili İngilizce Çevrilmesini istiyor musunuz? Hayır Çevir İngilizce dilini asla çevirme

My friend died of sepsis.

Thousands could survive.

Donate.

Every donation counts.

Home

Us

Sepsis

Goals & Actions

Supporters

Info & Tools

Press & News

Events

Account

English

Organization

Our Financing

Our Sponsors

Contact

Terms & Conditions

Members Only

Facebook

Twitter

September 13 2014

World Sepsis Day

Click here to sign the World Sepsis Declaration.

GSA
GLOBAL SEPSIS ALLIANCE

About us

The World Sepsis Day wouldn't be possible without the dedicated work of many individuals and organizations. World Sepsis Day is an initiative of the Global Sepsis Alliance and its founding members, all of whom are non-profit organizations.

We in the Global Sepsis Alliance have come together to increase public and professional awareness of sepsis - a problem that is common, global in scope, and devastating in its consequences. The devastating impact of sepsis we have witnessed is what has led us to initiate World Sepsis Day. We know the toll of sepsis can be reduced, but we recognize that a major barrier to success lies in the fact that sepsis is largely unknown to the public, and poorly understood by professionals. Too many people

FAQs

Over the past year we've been collecting the questions we receive most frequently about sepsis. Please share this information with your friends and family. Don't see your question on the list? Get in touch with us, and we'll do our best to help.

read more

News

Newsletter 6 • 2014 / Thu, 21th August 2014 / Thu, 21 Aug 2014

read more

Ambassador

www.yogunbakim.org.tr

Global Sepsis Alliance (GSA)

- Toplumun,
- Sağlık çalışanlarının,
- Hastaların,
- Ailelerin
- **Eğitilerek**
- Sepsisin **tıbbi acil durum** olarak
- **Erken dönemde** fark edilerek
- Tedavi edilmesini sağlamak amacıyla çalışan
- **Gönüllü** bir kuruluş

Türk Yoğun Bakım Derneği

DÜNYA SEPSİS GÜNÜ

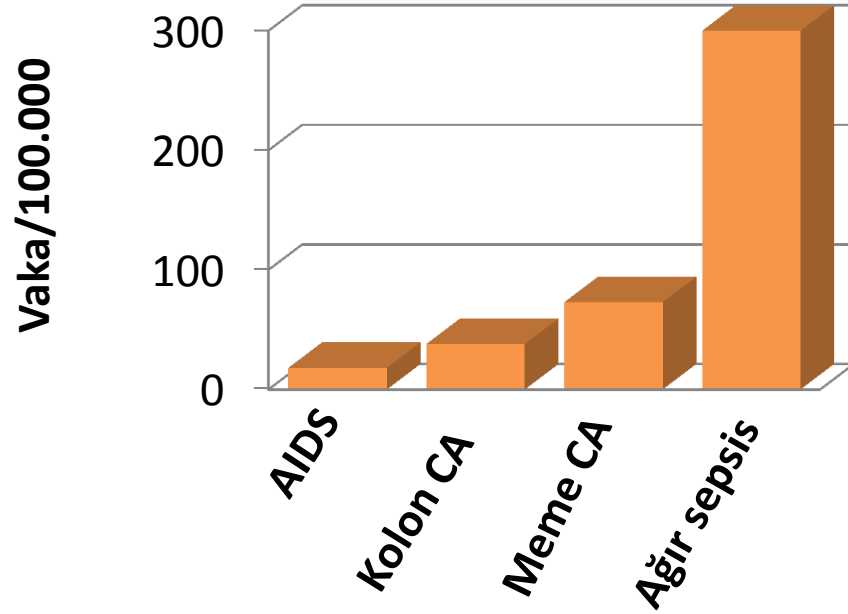
13 EYLÜL

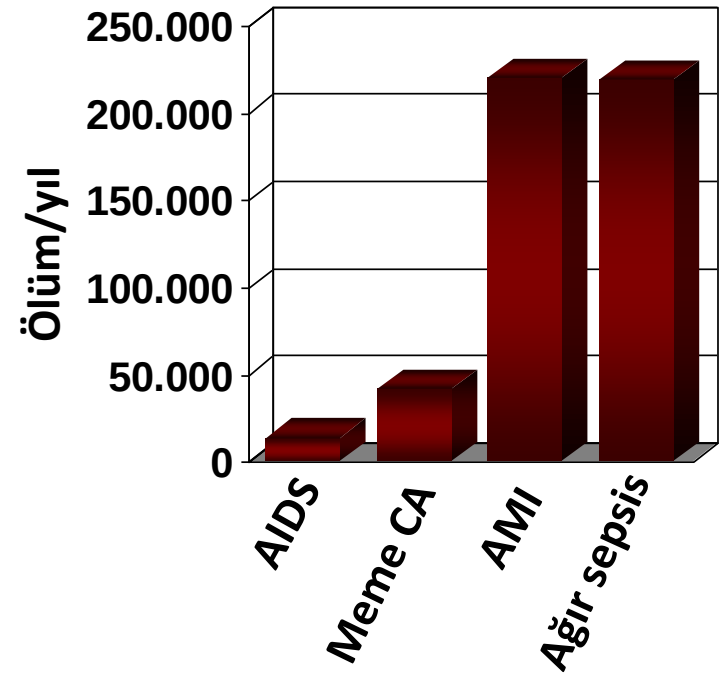
Dünya Sepsis Günü
13 Eylül

www.worldsepsisday.org

İnsidans

Mortalite

Epidemiyoloji

- Gelişmiş ülkelerde hastaneye yatan olguların % 2'si
- YBÜ hastalarının %6-30'u
- Her yıl %8,7 oranında artış
- Ağır sepsis sıklığı 50-100/100.000 hasta
- Organ disfonksiyonu gelişen hastalarda sepsis sıklığı 3-4 kat yüksek
- ABD'de her yıl hastaneye yatan olgular arasında 1.000.000 den fazla sepsis vakası tahmin ediliyor

Epidemiyoloji

- Fırat ÜTF YBÜ'de nozokomiyal sepsis %17,2 (1)
- Türk Yenidoğan Derneği, Hastane Enfeksiyonları Çalışma Grubu'nun çok merkezli çalışması, yenidoğan YBÜ'de nozokomiyal sepsis %6,4 (%2,1-17) (2)

Risk faktörleri

Konağa ait faktörler:

- Altta yatan hastalık
- Beslenme bozukluğu
- İleri yaş
- Ek hastalıkları (Siroz,DM,KBY)
- Nötropeni
- KS, immunsupresif tedavi
- Geniş travma, yanık

Risk faktörleri

Mikrobiyolojik faktörler:

- Mikroorganizmanın türü, virülansı, antimikrobiyal direnç durumu
- Konak kolonizasyonu

Risk faktörleri

Tedaviye ait faktörler:

- Hastane veya yoğun bakımda yatış süresi
- İnvaziv girişimler (üriner kateter, entübasyon, mekanik ventilatör gibi)
- Parenteral tedaviler, kan ve kan ürünlerinin kullanımı
- Hemodiyaliz
- Büyük cerrahi girişimler

Risk faktörleri

Çevresel faktörler:

- Yoğun bakımda yatış
- Hemşire/hasta oranı
- Hastane florasının özellikleri

Risk faktörleri

- Yaş
- Erkek cinsiyeti
- Siyah ırk
- Kronik hastalık (AIDS, maligniteler, KOAH vb.)
- Uzun süreli yattış
- Malnutrisyon
- İmmunsupresif tedavi
- Prostetik cihaz kullanımı

Etkenler

Toplumdan edinilmiş sepsiste

- S. pneumoniae,
- S. aureus
- E. coli
- Anaerob bakteriler
- Mantarlar

Hastane kökenli sepsiste

- S.aureus,
- KNS,
- Enterococcus
- P. aeruginosa,
- Acinetobacter,
- E. coli
- Diğer enterik basiller,
- C.albicans
- Diğer mantarlar

Etkenler

ABD'de etkenlerinin dağılımı:

- %52.1 Gr (+) bakteriler,
- %37.2 Gr (-) bakteriler,
- %4.7 polimikrobiyal etkenler,
- %4.6 mantarlar,
- %1 anaeroplalar

Etkenler

Avrupa'da etkenlerinin dağılımı (EPIC II):

%62,2 Gr (-) bakteriler

(Pseudomonas spp. , E. coli, Klebsiella spp.)

Etkenler

Toplumdan edinilmiş sepsiste

- Gr (+) %56,2 (GA- β -HS, S.epidermidis) (1)
- Gr (-) % 64 (E. coli, Klebsiella spp., P. Aeruginosa) (2)

Hastane kökenli sepsiste

- Gr (-) %80 (E.coli, K. pneumoniae) (1)
- Gr (-) %64 (Pseudomonas spp. % 22.3, E.coli % 17.1, S.aureus % 17, Acinetobacter spp. % 13.1) (3)

1.Tanrıover MD et al. Epidemiology and outcome of sepsis in a tertiary-care hospital in a developing country. Epidemiol. Infect. (2006), 134, 315–322.

2. Güler H ve ark. Toplum Kökenli Sepsis: 125 Olgunun Retrospektif Değerlendirmesi. FLORA 2010;15(1):11-15

3. Sevim E ve ark.Fırat Üniversitesi Hastanesi Yoğun Bakım Ünitelerinde Gelişen Nozokomiyal Sepsiste Mortalite İçin Risk Faktörleri, Fırat Tıp Dergisi 2011; 16(2): 71-77

Konağın Durumu	Muhtemel Patojen
Cilt bütünlüğünün bozulması	<i>Streptococcus pneumoniae</i> , <i>Haemophilus influenzae</i> , <i>Staphylococcus aureus</i> , <i>Neisseria meningitidis</i>
Anormal Üriner Sistem	<i>Escherichia coli</i> , <i>Enterobacteriaceae</i>
Alkolizm	<i>Klebsiella spp.</i> , <i>S. pneumoniae</i>
Siroz	Gram-negatif basiller, <i>Vibrio</i> , <i>Yersinia</i> , <i>Salmonella</i> türleri
Aspleni	<i>S. pneumoniae</i> , <i>H. influenzae</i> , <i>N. meningitidis</i> , <i>Capnocytophaga canimorsus</i>
Diabetes mellitus	<i>E. coli</i> , <i>Pseudomonas</i> türleri, mukormikoz
Hipogamaglobulinemi	<i>S. pneumoniae</i> , <i>H. influenzae</i> , <i>N. meningitidis</i> , <i>E. coli</i>
Yanık	<i>S. aureus</i> , <i>P. aeruginosa</i> , nozokomiyal gram-negatif basiller
Kistik fibroz	Çok ilaca dirençli <i>Pseudomonas</i> ve <i>Burkholderia</i> türleri
AIDS complex, cytomegalovirus.	<i>Pneumocystis carinii</i> , <i>Pseudomonas spp.</i> , <i>Mycobacterium avium intracellulare</i>
Solid organ alıcısı	Gram-negatif bakteriler, cytomegalovirus
Damar içi kateter	<i>S. aureus</i> , koagülaz-negatif <i>Stafilokoklar</i>
Kronik steroid kullanımı	<i>S. pneumoniae</i> , <i>H. influenzae</i> ,
Yenidoğan	Grup B streptokok, <i>Listeria monocytogenes</i> , <i>S. pneumoniae</i> , <i>H. influenzae</i>
Yaşlılar	<i>S. pneumoniae</i> , <i>H. influenzae</i> , <i>S. aureus</i> , <i>Enterobacteriaceae</i> , <i>L. monocytogenes</i>
Postoperatif hastalar	<i>S. aureus</i> , <i>Enterobacteriaceae</i> , nozokomiyal gram-negatif basiller

Enfeksiyon odağı

Toplumdan edinilmiş sepsiste

- Pnömoni
- Pyelonefrit
- Kolanjit-kolesistit
- Deri-yumuşak doku enfeksiyonları
- Menenjit
- Endokardit

Hastane kökenli sepsiste

- Pnömoni
- Ürosepsis
- Kateter enfeksiyonları
- Karın içi enfeksiyonlar

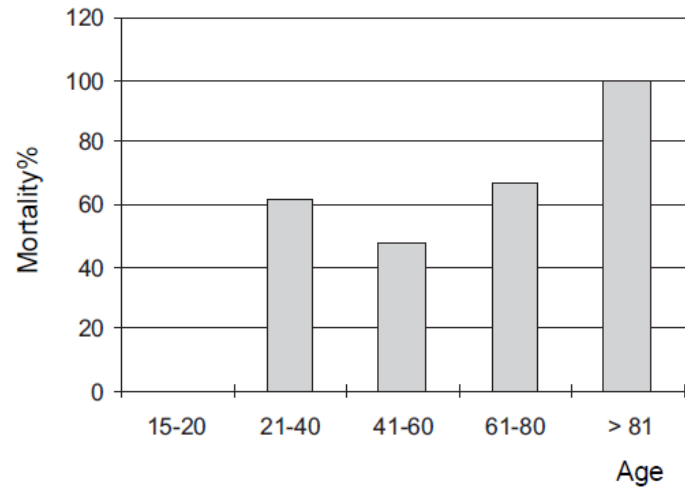
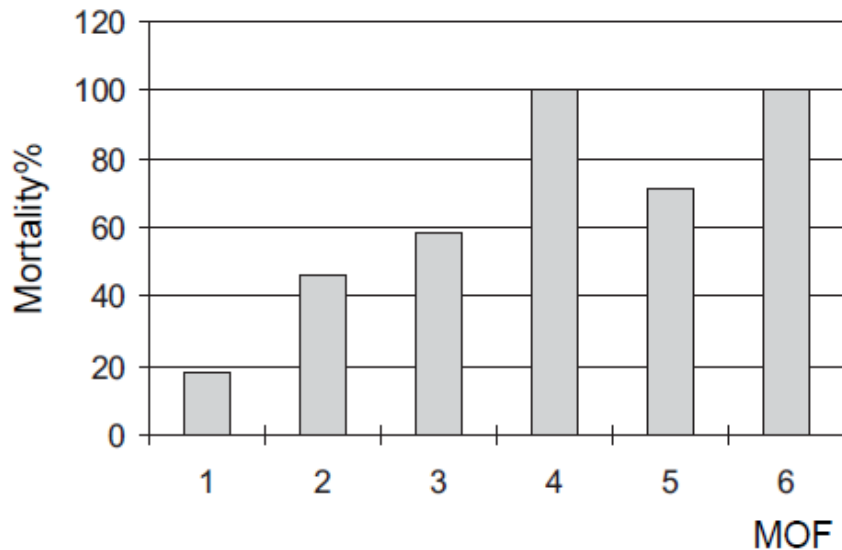
Mortalite

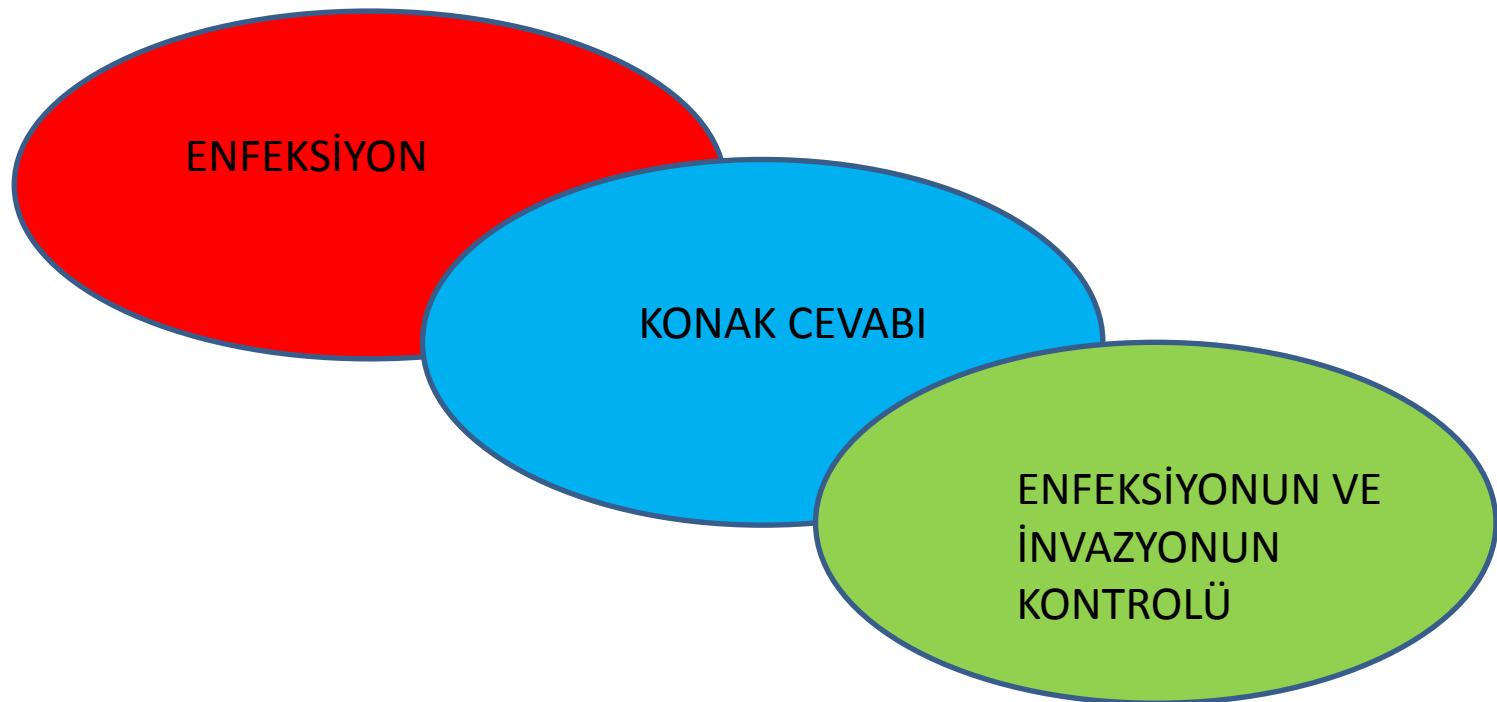
- Ağır sepsisten, septik şoka ve çoklu organ yetmezliğine doğru gittikçe artmaktadır.
- Ağır sepsiste mortalite %30-50
- Septik şokta %50-87

Mortalite

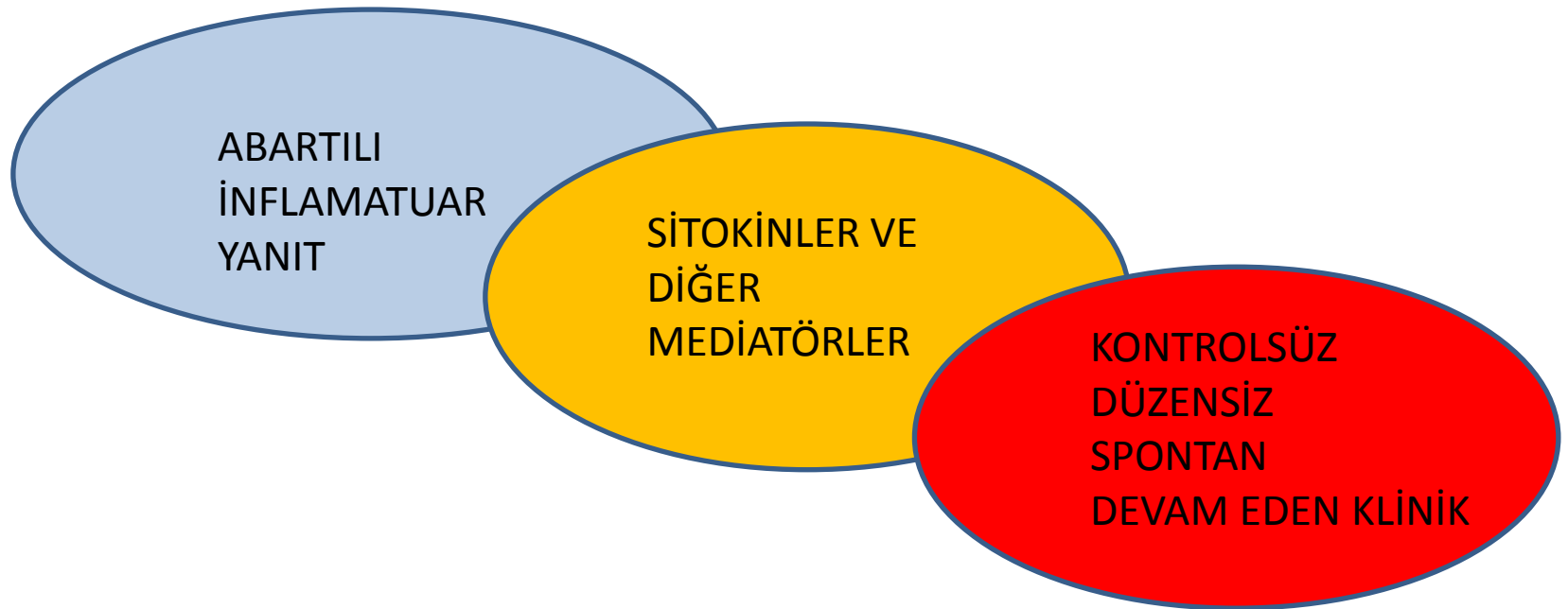
- Mortalite ile yetersizlik gelişen organ sayısı ilişkili
- $4 \leq$ organ yetmezliği varlığında mortalite %80
- Mortalite yaşla birlikte artar

Enfeksiyon yanıtı

Sepsiste enfeksiyon yanıtı

Fizyopatoloji

- Endojen mediatörlerin açığa çıkması
- Kompleman sistemi aktivasyonu
- Koagulasyon sistemi aktivasyonu

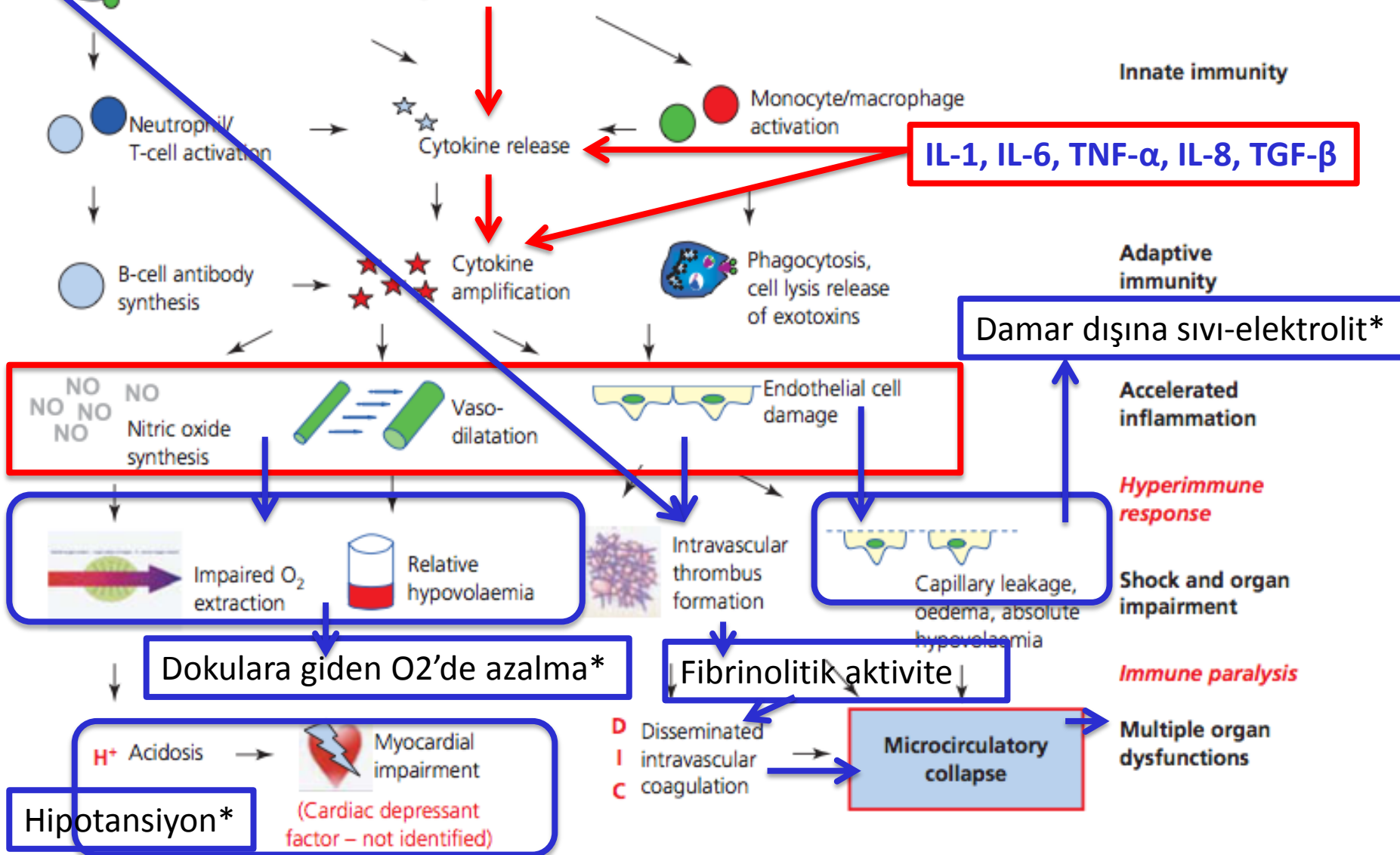
Sepsis kaskatının başlaması

- Lipopolisakkaritler (LPS veya endotoksin)
- Kapsül polisakkaritleri,
- Peptidoglikan,
- Lipoteikoik asit,
- Protein A

Antitrombin III
Protein C
Protein S

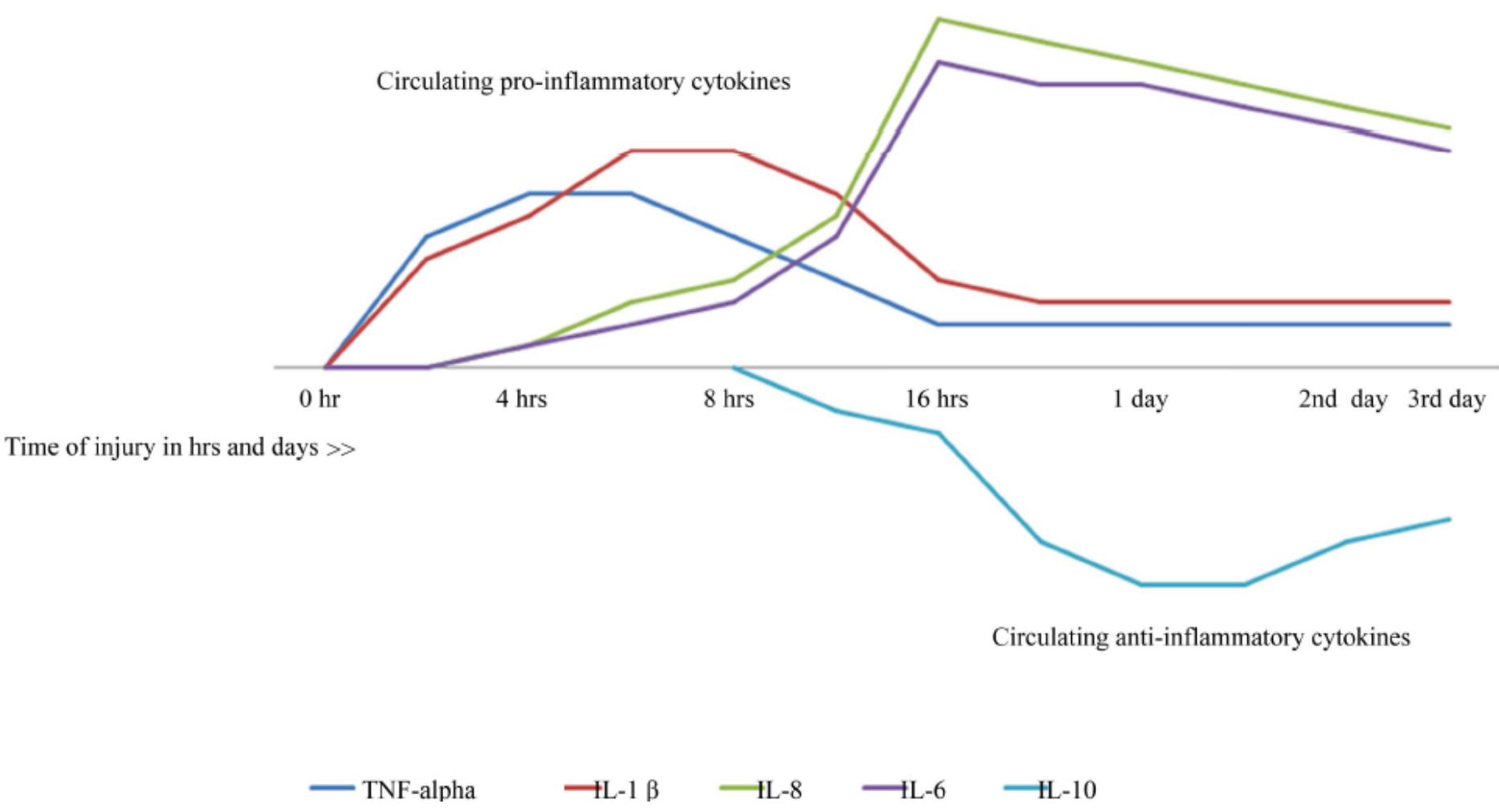
LPS (Gr-); Peptidoglikan, teikoik asit (Gr+)

Lipopolysaccharide on microbe recognized by TLRs → TLR: non-spesifik ya da doğal bağışık yanıtı harekete geçirir

Sepsis patogenezinde sitokinler

Sitokin	Kaynağı	Temel fizyolojik etkisi
TNF-alfa	makrofaj	Vazodilatasyon, hipotansiyon, ateş, akut faz reaktanı sentezi
TNF-beta	Th, NK hücreler	Vazodilatasyon, hipotansiyon, ateş, akut faz reaktanı sentezi
IL-1	Makrofaj, endotel	Vazodilatasyon, ateş
IL-6	T ve B hücreler	B hücre diferansiyonu
IL-8	Endotel, monosit	Kemotaksis
IL-2	T hücreler	Kan basıncı ve kardiyak ejeksiyon fraksiyonunda azalma
IFN-gamma	T hücreler	Hipotalamus üzerinden ateş yükseliği
PAF	Nötrofil, endotel	Mikrovasküler sızıntı, negatif inotropi, platelet agregasyonu
Lökotrienler	Araşidonik asit	Vasküler geçirgenlikte artış, vazokonstrüksiyon, koroner kan akımında azalma, pulmoner vasküler dirençte artış
Tromboxan A ₂	Araşidonik asit	Platelet ve nötrofil agregasyonu, vasküler geçirgenlikte artış
Prostaglandin E ₂	Araşidonik asit	Katabolizmada artış, hipotalamus üzerinden ateş yüksekliği

Fizyopatoloji

Vazodilatasyon
Permeabilite artışı

Dolaşan volümde
azalma

Sol ventrikül
kontraksiyonunda
azalma

Hipotansiyon

Şok

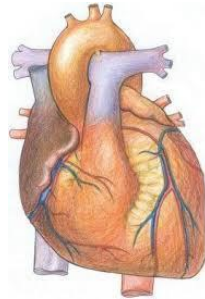
Perikapiller ödem
Kapiller çapta azalma
mikrotrombüsler

Doku oksijeninde
azalma

Hipoksi
Laktik asidoz

Klinik

- KVS
- Pulmoner
- Renal
- Hematolojik
- Nörolojik
- Hepatik

Semptomlar

- Ateş
- Titreme
- Hiperventilasyon
- Hipotermi
- Cilt lezyonları
- Bilinç değişikliği
- Organ yetmezliğine özgü bulgular

Şüpheli bulgular

- Yaşlı hastalar
- İmmünsüpresifler
- YBÜ hastaları
- Antibiyotik tedavisi almakta olanlar

Açıklanamayan;

- Metabolik asidoz,
- Bilirubin artışı,
- Akut faz yanıtında artış,
- Trombositopeni,
- Hipotermi,
- Hipotansiyon,
- Taşikardi,
- Genel durum bozukluğu veya konfüzyon

Enfeksiyon odağına ve etkene göre de farklı bir klinik prezentasyon görülebilir.

Tanı

Genel Değişkenler

- Vücut sıcaklığı $>38^{\circ}\text{C}$ veya $<36^{\circ}\text{C}$
- Nabız $>90/\text{dk}$ veya yaşa göre normal değerden >2 standart sapma yükseklik
- Takipne
- Mental durum değişikliği
- Ciddi ödem veya pozitif sıvı dengesi ($>20\text{ mL/kg}$ 24 saatten uzun)
- Hiperglisemi (diabet yokluğunda serum glu $>140\text{ mg/dl}$)

İnflamatuvar Değişkenler

- WBC sayısı $>12000/\text{mm}^3$ veya $<4000/\text{mm}^3$ ya da çomak $>\%10$
- Plazma CRP normal değerden >2 standart sapma yükseklik
- Plazma prokalsitonin normal değerden >2 standart sapma yükseklik

Hemodinamik Değişkenler

- Sistolik kan basıncı <90 mm Hg
- Ortalama arteriyel kan basıncı <70 mm Hg
- Sistolik kan basıncında düşme (>40 mm Hg)
- Yaşa göre normal değerden 2 standart sapmadan az düşme

Doku Perfüzyon Değişkenleri

- Serum laktat düzeyinde artış (>1 mmol/L)
- Kapiller geri dolumda azalma

Organ Disfonksiyonu Kriterleri

- Arteriyel hipoksemi ($\text{PaO}_2 / \text{FiO}_2 < 300$)
- Akut oligüri (yeterli sıvı tedavisine rağmen idrar çıkışı $< 0,5 \text{ mL/kg/saat}$, en az 2 saat)
- Kreatinin $> 0,5 \text{ mg/dl}$
- Koagülasyon anormallikleri ($\text{INR} > 1,5$ veya $\text{aPTT} > 60 \text{ s}$)
- İleus
- Trombositopeni (< 100.000)
- Hiperbilirubinemi ($\text{T.bil} > 4 \text{ mg/dl}$)

Klinik Formlar

AĞIR SEPSİS

Sepsis

+

- Organ disfonksiyonu,
- Hipoperfüzyon,
- Hipotansiyon

Ağır Sepsis Kriterleri

- Sepsise bağlı hipotansiyon
- Laktat yüksekliği
- Oligüri
- Akut akciğer hasarı (pnömoni yokluğunda $\text{PaO}_2 / \text{FiO}_2 < 250$, pnömoni varlığında $\text{PaO}_2 / \text{FiO}_2 < 200$)
- Kreatinin $> 2,0$ mg/dl
- Bilirubin > 2 mg/dl
- $\text{Plt} < 100.000$
- Koagulopati

Septik Şok

Sepsis

+

- Organ disfonksiyonu,
- Hipoperfüzyon,
- Hipotansiyon

+

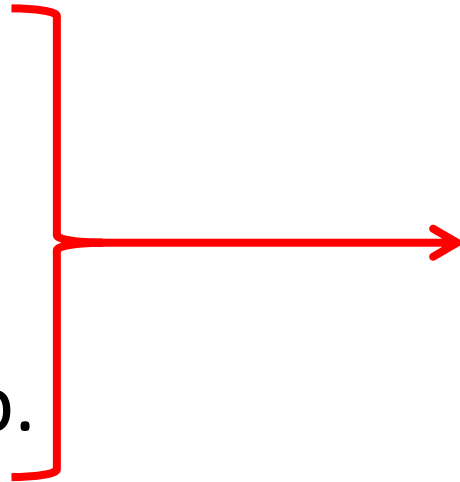
Yeterli sıvı
tedavisine
Yanıtsızlık

Çoklu Organ Yetmezliği

Multiple **O**rgan **D**ysfunction **S**yndrome (MODS)

Multiple **O**rgan **F**ailure (MOF)

- Sepsis,
- Travma,
- Yanık,
- Pankreatit vb.

Geridönüşümsüz
çoklu organ hasarı

Çoklu Organ Yetmezliğinin Nedenleri

- Doku hipoksisi
- Artmış sistemik inflamatuvar yanıt
- İskemi kaynaklı doku hasarı
- Nekroz
- Serbest oksijen radikalleri
- Proteaz saldırısı

Çoklu Organ Yetmezliğinde risk faktörleri

- Yaralanma/hasarın ciddi olması
- Uygulanan eritrosit transfüzyon miktarı
- Kullanılan kan ürününün yaşı
- $55 < \text{yaş}$
- Erkek
- Yüksek baz açığı
- 12-24 saatte laktat düzeyinin düzeltilememesi
- Obesite
- Abdominal kompartman sendromu

ÇOY tanı ve öngörüsü için skorelama sistemleri

Table 1. Different scoring systems for multiorgan failure.

	N. of Organs	Comments
1) Fry <i>et al.</i> 1980 [15]	4 (Pulmonary, hepatic, GIT, and renal)	One or more organs failed in 15% of patients. The incidence of SOF and MOF were 8.3% and 6.9% and Mortality rates were 30% for SOF, 60% for 2 organ, 85% for 3-system organ, and 100% for 4-OF.
2) Stevens 1983 [17]	7	Numeric Sepsis severity scoring system
3) Goris <i>et al.</i> 1985 [18]	7	Organ dysfunction/failure had 3 categories: (0 = normal, 1 = organ dysfunction, 2 = OF)
4) Knaus <i>et al.</i> 1985 [13]	5 (CVS, respiratory, renal, hematologic, and neurological)	One or more OFs occurred in 49% of patients: SOF occurred in $\approx 1/3$ of patients at some time during their ICU stay. MOF occurred in 15%. SOF lasting more than 3 days had mortality of 40%. Mortality was 60% for 2-OF and 100% for 3-OF.
5) Marshall <i>et al.</i> 1995 (MODS) [10]	6 (Pulmonary, renal, hepatic, cardiac, hematological and neurological system)	Data collected from systematic review and clinical database
Marshall and SOFA scores	Both scores are very sensitive but not specific: More sensitive score causes high incidence of MODS, while a more specific score causes high mortality.	
6) Vincent <i>et al.</i> 1996 (SOFA) [19]	6 (Graded from 0 to 4 according to the degree of dysfunction failure)	The score individualizes the degree of dysfunction of each organ obtained daily (not to predict outcome but to describe a sequence of complications).
7) Le Gall <i>et al.</i> 1996 (LODS) [20]	6	Physiological variables of 6 organ systems by using logistic regression: GCS, PaO ₂ :FiO ₂ ratio, heart rate, BP, serum urea, creatinine, urine output, white blood cell, bilirubin, platelet count, and prothrombin.
8) Moore <i>et al.</i> 1996 (Denver) [12]	4 (Pulmonary, renal, hepatic and cardiac)	One or more organ systems failed in 25% of patients and 2 or more organ systems failed in 15% of patients. Mortality was 11% in patients with 1 organ system failure, 24% with 2 organ systems, 60% in patients with 3 failures, and 62% in patients with 4 OFs.
Denver MODS score	To define and monitor the severity of MODS in trauma with ISS > 15 who survived >48 hrs and who are 16 yrs or older. Must be collected daily (day 2 to discharge). It rates 4 organ systems; pulmonary, renal, hepatic and cardiac. It is more specific and less sensitive in trauma population.	
Criteria of OF [7]	Cardiac: Heart rate ≤ 54 beats/min, Mean arterial pressure ≤ 49 mm Hg ventricular tachycardia, fibrillation, or both, Serum pH ≤ 7.24 with a PaCO ₂ ≤ 49 mm Hg. Pulmonary : Respiratory rate ≤ 5 breaths/min or ≥ 49 breaths/min, PaCO ₂ ≥ 50 mm Hg AaDO ₂ ≥ 350 mm Hg. Dependent on ventilator on the fourth day of organ failure. Renal: Urine ≤ 479 mL/24 h or ≤ 149 mL/8 h, BUN ≥ 100 mg/dL, Creatinine ≥ 3.5 mg/dL; Hepatic: Bilirubin ≥ 3 mg/dL Serum glutamic oxaloacetic transaminase greater than two times normal Protime INR >1.5 .	

GIT = gastrointestinal tract; SOF = single organ failure; MOF = multiorgan failure; CVS = cardiovascular system; ICU = intensive care unit; GCS = Glasgow coma scale; $\approx$ = approximately; OF = organ failure

Marshall ve Meakins Kriterleri

System/Organ	Dysfunction
1. Respiratory	lung injury score ≥ 1
2. Kidney	serum creatinine > 1.8 mg/dL (160 μ mol/L)
3. Hepatic	total bilirubin > 2.5 mg/dL (40 μ mol/L) and elevation of transaminase or alkaline phosphatase more than 2 times normal
4. Cardiovascular	PCWP > 16 mmHg and requirement for dopamine, dobutamine, epinephrine and/or norepinephrine to maintain pressure > 80 mmHg
5. CNS	Glasgow coma scale < 10 in the absence of sedation
6. Coagulation	platelet count $< 60,000$ and elevation of the prothrombin or partial thromboplastin time > 1.5 times the control value in absence of anticoagulation
7. Metabolic	insulin requirements > 5 U/h
8. Gut	nasogastric drainage > 300 mL/d and an ileus (not due to gut surgery) upper gut bleeding

Neden?

Genetik polimorfizm

- Tümör nekrosis faktor (TNF),
- Plasminojen aktivator inhibitor (PAI)-1,
- Toll-like receptor (TLR)-1, TLR-4, TLR-2, TLR-4.40

MASP2 ve NOD2/TLR4 genotipleri

SABRINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER